

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ И ОДБРАНУ ДОКТОРСКОГ
УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА

УНИВЕРЗИТЕТ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ПРИМЕЊЕНИХ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ

Примљено: 22. 01. 2020			
Орг. јед.	Бр. предмета	Датум пријема	Вредност пријема
04	-34	/8	

1. ОПШТИ ПОДАЦИ

Име кандидата

Стефан Пешић

Уметничка област

Примењена уметност

Име ментора

Мирослав Лазовић

Назив уметничког пројекта

Схимник – равноанђеоски свечовек

Комисија за писање извештаја

Мирослав Лазовић, ментор, редовни професор
Факултета примењених уметности, Београд;
Слободан Кајтез, редовни професор, Факултета
примењених уметности, Београд;
др ум. Горан Јовић, доцент, Факултет ликовних
уметности, Београд;
Лесимир Денић, редовни професор, Факултет
примењених уметности, Београд;
Мирољуб Драмићанин, редовни професор,
Факултет примењених уметности, Београд.

Датум седнице Наставно уметничко
научног већа на којој је именована
Комисија

15.11.2019.

Број одлуке о именовању Комисије

03-13/153-VII/8

2.Биографија кандидата

Име презиме	Стефан Пешић
Место и датум рођења	Прокупље, 27. октобар 1988
Адреса	Прокупље, Вељка Миланковића Вука л2/4
Телефон	0645139113
E-mail адреса	pesic.z.stefan@gmail.com

Стефан Пешић је рођен 27. октобра 1989. године, у Прокупљу. Дипломирао на Факултету примењених уметности у Београду на одсеку Зидно сликарство 2012., у класи редовног професора Сенише Жикића а на истом Факултету 2013. уписује докторске академске студије, на модулу Примењене уметности и дизајн.

Током петогодишњих студија на ФПУ узимао учешће у ван наставним активностима, израда пројекта подног мозаика за двориште ФПУ, изради подног мозаика у антреу Факултета примењених уметности, изради подног мозаика у Нишу у организацији Универзитета уметности у Београду „Летња међународна школа“, израда мурала у Неготину, израда икона у енкаустичкој техници, „летња међународна школа“ у Сремским Карловцима .

Од септембра 2013. до септембра 2019. професор верске наставе, православног катихета, у основним и средњим школама у Прокупљу.

2014. Израда идејног пројекта Агиазма, сакралног објекта који се налази испред порте цркве светог великомученика Прокопија у Прокупљу. 2015. Израда идејног пројекта сакралног објекта, Надстрешница за свеће, у порти цркве светог Прокопија у Прокупљу. 2017. Израда фресака св. Георгија и св Прокопија на улазној капији цркве светог Прокопија у Прокупљу. 2018. Осликавање куполе објекта Агизма, црква светог Прокопија у Прокупљу. 2018. Дизајн и израда прелома монографије Гимназије у Прокупљу поводом 110 година постојања.

Учествовао на више групних изложби у Београду , Нишу и Прокупљу.

3. Детаљна анализа уметничког пројекта кандидата

Докторски уметнички пројекат 'СХИМНИК – РАВНОАНЂЕОСКИ СВЕЧОВЕК' састоји се из уметничког пројекта и писаног, теоријског рада. За предмет истраживања поставља: монашку фигуру *схимник* као друштено маргинализовану појаву дијаметрало супростављену савременим теоријским погледима на еволуирано постхуманистичко друштво; термилошко одређење појма уметности у циљу уодношавања уметничког правца бечког акционизма са схимничким акционизмом којег докторанд одређује као уметност источног акционизма; инспирацијско одређење источног акционизма у Првоуметнику; схимничку уметност живљења кроз фазе од познања преко преображења до заветовања; детаљну анализу *схиме* - одежде као уметничко графичко решење и њено симболичко и невештаствено, еонско назначење, и коначно: пројектовање докторске уметничке изложбе Схимник – равноанђеоски свечовек кроз мултимедијалну, аудио - визуелну поставку. Уметност источног акционизма је већ позната свету и примењиве се њеном пуном ширином, ипак, историјски гледано, процентуално се мање примењује него у њеном зачетку. Овај рад има за циљ да актуализује и изнесе важност оваквог акционизма.

У уводном делу докторанд открива скрајнуту појаву монашке фигуре схимник у свету уметности преплављеног темама футуристичке роботике као резултатом модерних достигнућа технологије, микробиологије и генетског инжењеринга. Открива тежњу човечанства за овековечењем која се огледа у материјалистичком смислу кроз роботичку путем киборгизовања, на супрот томе *схимник* такође тежи овековечењу али у невештаственом смислу кроз Првоуметника.

У другом делу анализира теоријско одређење уметности ради испитивања оправданости појаве уметничког правца акционизма. Нашавши њене основне карактеристике одређује и живот *схимника* као уметност акционизма. Користи пример бечког акционизма који због своје промискуитетне експлицитности ипак оставља осећај ружног у оку посматрача. Источни акционизам схимника оставља осет мира, хармоније и осет лепог. Зато бечки акционизам позиционира поларно супротно од источног акционизма.

У следећем делу се докторанд бави иницијатором и инспиратором источног акционизма – Првоуметником, *Архиуметником*. Проналази Првоуметника као инспиратора не само уметницима источног акционизма већ и уметницима других правца као и књижевницима и научницима. Описује Његову личност као и стварање Његовог уметничког дела.

Пут источног акционизма се огледа кроз три фазе: богопознање, преображење и заветовање. Овај део садржи више подпоглавља обралажући сваку фазу посебно.

Овај докторско уметнички пројекат обухвата истраживање ставова научних ауторитета о Првоуметнику и Његовом неминовном дејствовању у настајању нашег животног станишта и целокупне васионе, то јест материје уопште. Плод је истраживања више научних области, као што су теологија, телеологија, геологија, психологија, физика, хемија, астрономија и друге, у циљу снажнијег утемељења својег излагања а ради оправдања акционизма истоних акциониста.

Истраживањем монашке схиме пронађена су два основна типа - грчки и руски, а докторанд обрађује и анализира само руски тип схиме. Своје истраживање систематизовано евидентира са циљем да се будућим живописцима олакша изведба.

Теоријским делом докторског уметничког пројекта докторант Стефан Пешић потврдио је уметнички пројекат аудио визуелну поставку од 12 слика на платну великог формата са изображеним акционистима схимницима у својим схимама са пројектованим видеом на зиду са садржајем нетакнуте природе које је станиште и стедиште источних акциониста *схимника*. Поставку прати монашко појање Валаамског манастира у Русији и Бугарско хорско појање.

Због недостатка целовитијих, поузданих и систематизованих извора о схими и њеној примени и графичкој изради докторанд је истраживањем у свом писаном делу постигао одређене практичне циљеве између којих је и допринос литератури.

4.Оцена остварених резултата

Кандидат је реализовао слике на платну, видео рад снимљен у селу Добротић код Прокупља и у Сићевачкој клисури код Ниша уз пратњу аудио записа појања монаха Валаамског манастира у Русији и Бугарског хорског појања и тиме остварио склад и хармонију слике, видеа и звука створивши атмосферу која влада међу схимница а коју на непосредан начин могу да окусе и посматрачи изложбе. Због композиције слика схимника у анфасу благо спуштеног погледа са бројаницама у рукама посматрачи остварују и комуникацију са радовима уз смирујуће појање монаха. Концепт поставке ствара атмосферу у којој посматрач бива уздигнут у свет духовне мистике, надилазећи материјалистички еволутивни постхуманистички свет технодигиталне индустрије.

Докторски уметнички Пројекат *Схимник -- равноапостољски свечовек* постиже извесна теоријска и практична побољшања у области сакралног сликарства.

Очекује се да на теоријском плану овај пројекат осветли и актуализује верско – историјске, традицијске вредности, и оствари њихов повратак ширем аудиторијуму. Актуализовањем тема из нашег културно-историјског религијског наслеђа оне се враћају у област интересовања уметника и побуђују нове мотиве за креативно изражавање.

На практичном плану позитиван исход је: ширење сакралне тематике у сфери уметничког интересовања, придобијање нових активиста источног акционизма, увођење изучавања дела Архиуметника и упознавање са Њим на уметничким факултетима на којима се изучава црквено сакрално сликарство, већа заступљеност изображења великосхимника у црквеном сликарству.

Писани рад представља допринос разумевању појаве *схимника* и упознавању са акционизмом којим се они баве, као и допринос литератури у оквиру ове теме која је слабо заступљена. Овај пројекат је добро полазиште за даља, нова, појединачна истраживања акционизма источних акциониста *схимника*.

5.Критички осврт Комисије

Систематизациом и презентацијом стечених личних, општих и посебних сазнања о схимницима и уметности живљења сведеном под уметношћу источног акционизма и њеном презентовању стручној јавности, подстиче се ширење уметности лепог, склада и хармоније као и њена примена међу уметницима зидног сликарства, уметницима перформанса и акционизма.

У односу на историјски развој црквеног сликарства, овај докторско уметнички пројекат по оцени Комисије потврђује чињеницу да је сакрална тематика у сва времена затупљена, и данас једнако актуелна као и то да исцрпности инспирације у Првоуметнику нема границе. Применом нових научних сазнања и апологетским делима великих теолошких мислилаца уметници проналазе нове технике и области уметности у настојању да искажу своје уметничке експресије и идеје на најбољи начин.

Докторско уметнички рад као истраживачки пројекат допринео би актуализовању духовних садржаја путем уметничког изражавања и могао би додатно потстакнути нове интересенте за даља сопствена истраживања са циљем аутентичних креативних остваривања. Поред постхуманистичког света, духовно осиромашеног, као инспирацију савременим уметницима овај пројекат би указао на неисцрпни извор неиспитаног невештаственог света у естетском и уметничком смислу.

6. Закључак са образложењем доприноса пројекта уметности

Комисија сматра да докторски уметнички пројекат „Схимник – равноанђеоски свечовек“ кандидата Стефана Пешић представља оригиналан и значајан допринос сакралном сликарству.

Изработом слика на платну у акрилној техници, истраживање симбола и текстова на схимама и њихово комбиновање као необично графичко решење, комбиновање видео записа са усклађеном мелодијом природе и хармоничним монашким појањем, кандидат је дошао до аутентичног ликовног и аудио – визуелног решења као и личних сазнања о овој скрајнутој схимничкој појави.

Како недостаје литературе о схимницима и схимама у нашој средини и с обзиром на оскудност извора у светској литератури, кандидат је систематизовао и презетовао своје истраживање користећи се оригиналним комплексним црквенословенским писмом цитирајући изворе из светог писма и тиме је допринео изградњи, усавршавању и комплетирању сазнања о графичкој изради и уређењу монашке велике схиме.

Теоријски део докторско уметничког пројекта је озбиљан допринос упознавању и разумевању појаву схимника и схиме, а тако и допринос литератури из области сакралног сликарства која ће бити корисна уметницима зидног сликарства, студентима истог одсека, као и свима заинтересованим з ову тему.

Очекује се да ће резултати овог истраживања подстаћи мноштво нових истраживања у области источног акционизма и сакралног сликарства. На практичном нивоу ово истраживање резултира: ширењу примењивања уметности источног акционизма, могућношћу увођења у програме уметничких факултета изучавање схиме и акционизма схимника, повећању примене сакралне тематике у настави ликовног образовања.

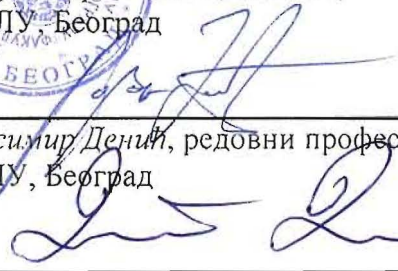
Очекујемо да ће овај докторски уметнички пројекат изазвати извесна побољшања у области уметности акције и зидног сликарства сакралне тематике на теријском и практичном нивоу.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

Мирослав Лазовић, ментор, редовни професор,
ФПУ, Београд

Слободан Кајтез, редовни професор,
ФПУ, Београд

др ум. Горан Ловић, доцент,
ФЛУ, Београд

Десимир Денић, редовни професор,
ФПУ, Београд

Мирољуб Драмићанин, редовни професор,
ФПУ, Београд

